

Tannskader blant ungdom

Foto: Silje Segadal Fluge.

MAGNUS BRATTEBERG

Magnus Bratteberg (f. 1989) er utdannet tannlege og forskerlinjekandidat fra Universitetet i Bergen (2017). Doktorgradsarbeidet er utført ved Institutt for klinisk odontologi (IKO) i samarbeid med TkVestland og Vestland fylkeskommune. Prosjektet er finansiert av Universitetet i Bergen. Hovedveileder for prosjektet har vært professor Asgeir Bårdsen og medveiledere professor Kristin S. Klock og ph.d. Dorina Sula Thelen.

E-post: magnus.bratteberg@uib.no

Magnus Holmøy Bratteberg disputerte den 7. mai 2021 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen «Traumatic dental injuries: Prevalence, severity and risk factors along the life course – a study among 16-year-old pupils in Hordaland, Western Norway».

Tannskader er en akutt tilstand med smerter og ubehag. Alvorlige tilfeller av tannskader kan resultere i tap av tenner og støttevev, som påvirker evnen til å tygge, snakke og smile. Dette har vist seg å ha en negativ psykologisk effekt på oral helse-relatert livskvalitet.

For å forhindre tannskader trenger vi kunnskap om risikofaktorer. Etiologien til tannskader er sammensatt, og tannskader oppstår ofte når flere risikofaktorer opptrer samtidig. Målet med avhandlingen er å kartlegge omfang, risikofaktorer og etterfølger av tannskader blant ungdommer i Hordaland.

Resultatet fra undersøkelsen viste at omfanget av tannskader blant ungdommene var moderat (16 %), og at gutter hadde nesten 60 % av

skadene. Risikofaktorer for tannskader var ungdom med mødre med høy utdanning og ungdom med lave scoringer på adferdsrelaterte og psykososiale parametere. For moderat og alvorlig tannskade var risikofaktorer lave scoringer på adferdsrelaterte- og psykososiale parametere, i tillegg til ungdommer som drev med idrett, spesielt bryting. For ungdommer som hadde flere skadeepisoder, var risikofaktorer deltagelse i idrettsaktiviteter og tidligere moderat eller alvorlig tannskade. Forekomsten av komplikasjoner relatert til tannskader var lav, og komplikasjoner forekom oftere etter alvorlige skader.

Resultatene viser at det er et behov for forebyggende arbeid for å redusere forekomsten. Ettersom forekomsten av karies, den hyppigste forekommende livsstilssykdommen blant ungdom, er synkende, bør det rettes mer målrettede tiltak og økt oppmerksomhet rundt forebygging av tannskader.